

“ప్రమయ్య ఏంటి మీగడవ. వట్టాలిచ్చాం గదా?”

“ఓను! ఇచ్చారండి. మాకు మనిషికి ఒక పదవ. ఇంటింటికి ఒక నిచ్చెన. ఉపాధి కల్పనా పథకం క్రింద ఒక్కొక్క వల కూడా ఇవ్వాలండి.”

“అసలు మీకు పడవ లా. నిచ్చెస్తూ. వలలూ ఎందుకయ్యా?”

“అదేంటి మీకు తెలివట్టు అడుగు తున్నారు. ఈరి బయలున్న వల్లపు కుంటలో గదండి మాకు వట్టాలిచ్చింది.”

“అ-వాటికేం బంగారంలాంటి స్థలాల?”

“ఓనండి శీతాకాలం ఎండాకాలం బంగారం లాగే వుంటుంది. మరి వర్షాకాలం ఆ ప్రదేశమంతా నీళ్ళునిండి పెద్ద చెరువై పోతోంది కదండి. అప్పుడు మేం ఇంటికిపోవాలంటే పడవలు కావాలి. నీళ్ళు బాగా ఎక్కువైతే అప్పుడు ఇల్లెక్కో కూర్చోటానికి నిచ్చెస్తూ కావాలి. ఇక- ఆ నీళ్ళలో చేపలు బాగా వుంటాయి కాబట్టి చేపలు వట్టుకోటానికి వలలు కూడా ఇస్తే వర్షాకాలం హాయిగా బతకొచ్చింది.”

“ఇదిగో అబ్బాయ్. నువ్వు కుర్రాడివి. నీకు రూల్సు తెలివు. ఈ సంవత్సరం మీరు స్థలాల్లో ఇంట్లు కట్టుకుంటే. ఒచ్చే సంవత్సరానికి అవి కూలిపోతే అప్పుడు ఆ స్థలాల మీద రిమార్క్ రాసి ఆ వట్టాలి కేన్సిల్ చెయ్యటం కుదురుతుంది. ఇప్పుడు మాత్రం ముందు మీరందరూ ఆ స్థలాల్లోనే ఇంట్లు కట్టాలి. మీరు ఒక్కొక్కరికీ వెయ్యి రూపాయలు శాంక్షన్ చేశాంకదా! ముందు ప్రస్తుతం ఇళ్ళు కట్టుకోండి— ఒచ్చే సంవత్సరం పరిస్థితిని బట్టి పడవలు శాంక్షన్ చెయ్యడమో, వట్టాలివ్వడమో ఏదో ఒకటి ఆలోచిద్దాం. ఈ సంవత్సరానికి వెయ్యి రూపాయల్లో ఇళ్ళు కట్టండి.”

“మీరిచ్చిన భూమిలో గోతులు పూడ్చి. పొవలు సరికించి, భూమిని చదును చెయ్యటానికే వెయ్యి రూపాయలు సరిపోవు కదండి! ఇంక ఇల్లెట్లా కట్టాలి?” “ఇది గవర్నమెంటు ఆర్డర్. దీనికి తిరుగులేదు. ముందు చెప్పినట్టు చేసి చెప్పండి. మేం చెకింగ్ చేసి వస్తే పేమెంట్ ఇచ్చేస్తాం. ఇట్లా పనిచేసిన దాన్ని బట్టి దబ్బిస్తాం.”

“వెయ్యి రూపాయలూ ఒకసారే ఇస్తే గానీ కుదరదు సార్.”

“ఒకేసారి దబ్బిస్తే మీరు తాగి పాడు చేస్తారని ప్రభుత్వ ఆర్థికసాయం. కాబట్టి పనిచేసి కనపడండి.”

“అయ్యో మీరు కోవగించుకోకపోతే నావో మనవి.”

“అ- చెప్ప.”

విక్రీకన

“మేము దిక్కులేని వాళ్ళమనీ. చెట్ల కిందా. మార్కెట్ లోనూ. బస్ స్టాండ్ లోనూ పడుకునేవాళ్ళ మవటంవల్ల మేము దీడవాళ్ళమూ. అనాథలమూ అని కదా

కలిగింది. ఏది బాబూ యిక్కడేనా?”

“.....”

“ఇదేంటి అరవె రూపాయలే ఇచ్చారు— ఒందన్నారు కదా?”

“అవునయ్యా ఒందంటే ఒందిస్తారేంటి? ఏ ఆఫీసులోనన్నా చూశావా? ఏ బ్యాంకులో నన్నా చూశావా? మేమేం మనుషులం కాదా? మాకు పెళ్ళాం పిల్లలు లేరా? ఐనా ఆఫీసులో తొబై తొమ్మిది పనులుంటాయ్- అర్నూ

“కరివ్వుగిస....”

మాకు ఇళ్ళ స్థలాలూ— ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి డబ్బు ఇస్తున్నారుకదా! మళ్ళీ మమ్మల్నే పెట్టుబడిపెట్టి వస్తే య్యమం చే ఎట్లా చెయ్యాలి?”

“మరి నేనేం చెయ్యాలి? గవర్నమెంటు ఆర్డర్స్ అట్లా వున్నయ్!”

“ఐలే మేమందులో ఇళ్లు కట్టం.”

“కట్టనంటే కుదరదు, కట్టాలిందే”

“ఐలే మాకు దబ్బివ్వండి.”

“సరే. నా బాధ్యత మీద. మీమీద నమ్మకంతో మనిషికి వంద రూపాయ లిస్తాను. వెంటనే పని చేసి చూపించాలి. సరేనా.”

“సరే! ఇవ్వండి”.

“మొత్తం నూటయ్యై మందీ ఒచ్చారా?”

“ఒచ్చాం సార్.”

“ఒక్కొక్కరే ఒచ్చి దీనిమీద సంతకాలు పెట్టండి.”

“అమ్మయ్య! ఏలినవారికి మనమీద దయ

లుంటాయ్. ఇష్టమైతే తీసుకోండి. లేకపోతే లేదు.”

“వారి ఆ ప్పి గా. ఈ అరవై లోటి మనమేం చెయ్యలేంకాని.... సుబ్బరంగా మనిషికో లీటరు నాచేసుకుని పడుకుంటే ఏ బెంగా లేకుండా తెల్లార్లు నిద్ర అయినా వట్టుద్ది. పదరా.”

“నువ్వసక పోయినా చేసేది అదే.”

* * *

క్రింగ్ : క్రింగ్....

“సార్....”

“ఇదిగో నాకూ, మేనేజర్ గార్కి మేక దోర్ ఫుల్-బాటిల్స్ మూడు, ఆరు బీరు, పదో పదిహేనో షోదాలు తీసుకురా. ప్రెసి డెంట్ గారూ! మీకు ఏం కావాలో చెప్పండి.”

“నా బ్రాండ్ వాడికి తెల్పులెండి! మూడు బాటిల్స్ తీసుకురారా.”

“ఓ—మూడు చితెన్ పై తీసుకురారా.”

—‘రతన్’